

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 26 §, 28 § 4 mom., 37 §, 38 § 1 mom. samt 49 och 58 §, av dem 37 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1223/2009 samt 58 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1151/2007 och 84/2016, samt
fogas till lagen en ny 5 a § och till 74 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1223/2009 och temporärt delvis ändrad i lag 1019/2019, ett nytt 3 mom. som följer:

5 a §

Efterlevande make

I denna lag avses med *efterlevande make* den som ingått äktenskap med förmånslåtarens samt den som utan att ha ingått äktenskap levtt i gemensamt hushåll med förmånslåtarens.

26 §

Rätt till efterlevandepension

En efterlevande make har rätt till efterlevandepension, om

1) den efterlevande maken har ingått äktenskap med förmånslåtarens innan denne fyllt 65 år och den efterlevande maken har eller har haft ett gemensamt barn med förmånslåtarens,

2) den efterlevande maken har flyttat ihop med förmånslåtarens i gemensamt hushåll innan förmånslåtarens fyllt 65 år, det gemensamma hushållet vid förmånslåtarens död har varat i minst fem år och den efterlevande maken med förmånslåtarens har ett gemensamt barn som inte fyllt 18 år och som bodde i samma hushåll som förmånslåtarens och den efterlevande maken; med förmånslåtare eller efterlevande make avses inte den som samtidigt är gift med någon annan än den make som bodde i det gemensamma hushållet, eller

3) den efterlevande maken fyllt 50 år vid förmånslåtarens död och hade ingått äktenskap med förmånslåtarens innan den efterlevande maken fyllt 50 år och förmånslåtarens fyllt 65 år; en förutsättning är dessutom att äktenskapet hade varat minst fem år.

Om den efterlevande makens och förmånslåtarens gemensamma barn har getts som adoptivbarn före förmånslåtarens död eller om den efterlevande maken har adopterat förmånslåtarens barn först efter förmånslåtarens död, har den efterlevande maken inte på barnet grundad rätt till efterlevandepension enligt 1 mom. 1 och 2 punkten.

Rätt till efterlevandepension har inte en efterlevande make som på basis av ett tidigare äktenskap eller gemensamt hushåll får efterlevandepension enligt denna lag, före denna lags ikraftträdande beviljad efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969) eller efterlevandepension enligt 5 § i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) eller motsvarande pension från utlandet innan hans eller hennes rätt till den tidigare efterlevandepensionen har upphört.

En efterlevande make som fyllt 65 år har inte rätt till efterlevandepension.

28 §

Begynnelsepension

Den efterlevande makens begynnelsepension upphör i slutet av den månad under vilken det yngsta av de barn som är berättigad till familjepension fyller 18 år, om den efterlevande maken har rätt till efterlevandepension med stöd av 26 § 1 mom. 2 punkten. Begynnelsepensionen upphör också om den efterlevande maken ingår ett nytt äktenskap innan han eller hon fyllt 50 år. Begynnelsepensionen upphör alltid senast vid ingången av den månad som följer efter den månad under vilken den efterlevande maken fyller 65 år.

37 §

Upphörande av fortsättningspension

Om en efterlevande make har rätt till efterlevandepension med stöd av 26 § 1 mom. 1 punkten, upphör fortsättningspensionen till efterlevandepensionen vid utgången av den månad under vilken det har gått tio år sedan förmånslåtarens död eller, om det vid förmånslåtarens död i samma hushåll som förmånslåtare och den efterlevande maken bodde ett eller flera barn som hade rätt till familjepension efter förmånslåtare, upphör efterlevandepensionen tidigast vid utgången av den månad under vilken det yngsta till familjepension berättigade barnet fyller 18 år.

Om den efterlevande maken har rätt till efterlevandepension med stöd av 26 § 1 mom. 2 punkten, upphör fortsättningspensionen till efterlevandepensionen vid utgången av den månad under vilken det yngsta av de i den bestämmelsen nämnda barnen fyller 18 år.

En efterlevande makes fortsättningspension upphör vid ingången av den månad som följer efter den månad under vilken den efterlevande maken ingår nytt äktenskap före fyllda 50 år.

En efterlevande makes fortsättningspension upphör när han eller hon beviljas pension enligt 29 § 1 mom. Om pensionen beviljas den första dagen i en månad, upphör fortsättningspensionen vid ingången av den månaden. I annat fall upphör fortsättningspensionen vid ingången av den månad som följer efter den månad under vilken pensionen beviljades.

Fortsättningspensionens grundbelopp upphör vid ingången av den månad som följer efter den månad under vilken den efterlevande makens eller förmånslåtarens barn som bott i samma hushåll som den efterlevande maken och som redan vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som den efterlevande maken och förmånslåtare, flyttar bort från den efterlevande makens hushåll. Grundbeloppet upphör alltid senast vid ingången av den månad som följer efter den månad under vilken det yngsta av de barn som avses ovan eller av den efterlevande makens och förmånslåtarens gemensamma barn fyller 18 år.

Trots bestämmelserna i 1—5 mom. upphör den efterlevande makens fortsättningspension alltid senast vid ingången av den månad som följer efter den månad under vilken den efterlevande maken fyller 65 år.

Fortsättningspensionens kompletteringsbelopp upphör utan särskilt beslut, om utbetalningen av kompletteringsbeloppet avbrutits med stöd av 73 § 3 mom. 3 punkten och det inte inom två år från avbrottet framställts krav på att det ska betalas.

38 §

Engångsbetalning av fortsättningspension som dras in

Om efterlevandepension har betalats för minst ett år och om pensionen dras in på grund av att den efterlevande maken ingår nytt äktenskap innan han eller hon fyllt 50 år, betalas till den efterlevande maken ett engångsbelopp som är lika stort som den fortsättningspension som han

eller hon skulle ha haft rätt till för de följande tre åren, eller om efterlevandepensionen hade fortgått en kortare tid än tre år, betalas till den efterlevande maken som engångsbelopp ett belopp som är lika stort som fortsättningspensionen för denna tid skulle ha varit.

49 §

Beviljande av familjepension på basis av sannolikt dödsfall

Om det inte kan läggas fram utredning om förmånslåtarens död, men det är sannolikt att förmånslåtarens har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak, bedömer Folkpensionsanstalten förmånslåtarens sannolika dödsdag utifrån den anmälan om försvunnen person som gjorts till polisen eller utifrån annan motsvarande utredning och beviljar familjepension från ingången av den månad som följer efter den ovannämnda sannolika dödsdagen.

Om familjepension har beviljats med stöd av denna lag och det senare framkommer att förmånslåtarens lever, dras familjepensionen in från ingången av den månad som följer efter erhållandet av utredningen.

58 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om efterlevandepension

Av en ansökan om efterlevandepension ska framgå

- 1) den efterlevande makens personuppgifter,
- 2) förmånslåtarens personuppgifter, bosättningsland och dödsdag,
- 3) de perioder som förmånslåtarens och den efterlevande maken har varit bosatta och arbetat i Finland och utomlands,
- 4) uppgifter om förvärvsinkomster och andra inkomster som inverkar på efterlevandepensionen, samt
- 5) uppgifter om pensioner som förmånslåtarens hade fått eller ansökt om.

I ansökan om efterlevandepension ska det även klarläggas om sökanden har gemensamma barn under 18 år med förmånslåtarens samt om det vid förmånslåtarens död fanns sådana barn till den efterlevande maken eller till förmånslåtarens som var under 18 år och som bodde i samma hushåll som den efterlevande maken, samt sådana barns personuppgifter.

Om efterlevandepension söks med stöd av 26 § 1 mom. 2 punkten, ska även varaktigheten av den efterlevande makens och förmånslåtarens gemensamma hushåll klarläggas i ansökan.

Utöver vad som anges i 56 § 2 och 4 mom. ska den som får efterlevandepension till Folkpensionsanstalten anmäla förändringar i de inkomster som påverkar pensionen samt beviljande av sjuk- eller ålderspension enligt denna lag eller pension från utlandet som motsvarar dessa pensioner.

En efterlevande make som är bosatt utomlands ska bifoga ett ämbetsbevis eller en motsvarande utredning till ansökan.

74 §

Hur länge en förmån betalas

Om det inte kan läggas fram utredning om förmånstagarens död, men det är sannolikt att förmånstagaren har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak, drar Folkpensionsanstalten in pensionen från ingången av den månad

som följer efter den dag som Folkpensionsanstalten, utifrån den anmälan om försvunnen person som gjorts till polisen eller utifrån annan motsvarande utredning, bedömer vara förmånstagarens sannolika dödsdag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

Denna lag tillämpas på förmånstagare som är födda 1975 och därefter, om förmånslåtare har avlidit efter ikraftträdandet av denna lag.

Trots bestämmelserna i 2 mom. ska 49 § i denna lag tillämpas på alla sådana förändringar i fråga om en familjepension baserad på att förmånslåtare sannolikt avlidit som inträffar efter ikraftträdandet av denna lag.

Trots bestämmelserna i 2 mom. har den efterlevande maken rätt till familjepension enligt 26 § 1 mom. 2 punkten i denna lag, om förmånslåtare har avlidit efter ikraftträdandet av denna lag. På efterlevandepension enligt 26 § 1 mom. 2 punkten i denna lag tillämpas folkpensionslagen i den lydelse den har efter ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 19 november 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen